

Drie fasen van onze geestelijke staat: kinderen, jongelingen en vaders in Christus

1 Johannes 2

Van alle Christenen wordt verwacht dat ze groeien

De nieuwtestamentische brieven zijn geschreven door vijf verschillende mannen. Elk heeft zijn eigen benadering en karakteristieke kenmerken. De apostel Johannes ziet de Christelijke Gemeente als één universeel *gezin*, waarbij alle gezinsleden het leven en de natuur delen die ze van God gekregen hebben. Dat vinden we heel duidelijk in Johannes' eerste brief. Hier vernemen we iets van het wonder van Gods geestelijke gezin.

De eerste noodzakelijke les is dat we niet ten volle kunnen genieten van de voorrechten en kunnen voldoen aan de plichten die besloten liggen in het Christelijk geloof, als we geen persoonlijke geestelijke groei doormaken. Omdat deze dingen het beste tot uiting kunnen komen in het Christelijk huis en gezin, worden deze laatste zo zwaar aangevallen.

Voordat we naar de details kijken, is het goed om op te merken dat net als bij de lichamelijke ontwikkeling ook de geestelijke vooruitgang een gestage en geleidelijke ontwikkeling kent. Het gebeurt niet opeens in vlagen, maar vindt onophoudelijk en geleidelijk aan plaats. De groei wordt misschien niet van de ene op de andere dag zichtbaar, maar door de tijd heen op de langere termijn. Om de geestelijke vooruitgang te benadrukken en de noodzakelijke kenmerken ervan te vast te stellen, werd de apostel Johannes er door de Heilige Geest echter toe geleid om drie herkenbare fasen van voortgaande ontwikkeling voor de aandacht te brengen: 'kinderen', 'jongelingen' en 'vaders'.

Nu moet gezegd worden dat geestelijke groei voor ons allemaal mogelijk is. Het is de norm om je in de loop van de tijd geestelijk te ontwikkelen. Dit geldt voor mannen, vrouwen, jongens en meisjes. Het is niet de bedoeling dat we allemaal op dezelfde manier dienen, maar er wordt wel van ons allemaal verwacht dat we dag aan dag geestelijk groeien. Laten we onszelf eraan blijven herinneren dat Johannes hier spreekt over iets dat alle Christenen betreft. Niemand van ons kan zich onttrekken aan de implicaties en de uitdaging.

Geestelijke kinderen

Laten we achtereenvolgens naar deze drie fasen van de geestelijke ontwikkeling kijken; we beginnen met de kinderen. Net zoals dat met lichamelijke kinderen het geval is, hebben ook geestelijke kinderen extra zorg en aandacht nodig om zich te kunnen ontwikkelen; dit blijkt uit het feit dat er veel meer details over hen gegeven worden dan over de andere fasen van de ontwikkeling. Er worden tien verzen gewijd aan de 'kinderen'. Vergelijk dit eens met de drie en een halve verzen aan de 'jongelingen' en het halve vers aan de 'vaders'. Er worden meer details gegeven over de vroegere fasen van de ontwikkeling, omdat het niet Gods bedoeling is dat iets van wat eerder geleerd is ooit vergeten of weggegooid zal worden. Geestelijke ontwikkeling, vooruitgang, bouwt voort op wat we al geleerd hebben en maakt daar gebruik van.

Dus wat gezegd wordt tot de zogenoemde 'jongelingen', veronderstelt dat we de instructies aan de 'kinderen' begrepen en in praktijk gebracht hebben. En inderdaad, zo vindt vooruitgang plaats. Evenzo leven de zogenoemde 'vaders', die volledig volwassen zijn, in het licht van alles wat ze geleerd hebben tijdens hun 'kind'- en 'jongeling'-fase. Iedereen houdt van een jong kind. Nieuw, fris, weerloos, kwetsbaar. Vol mogelijkheden.

Natuurlijk, we willen allemaal dat onze jonge kinderen zich ontwikkelen tot aardige, beleefde, fatsoenlijke mensen, hopelijk met een gezond lichaam en goede schoolprestaties, en misschien talent op het gebied van onderwijs of muziek, enzovoort. En bij de geestelijke zaken is dat net zo. We zijn allemaal in staat om de Heer te dienen, maar veel hangt af van hoe we onze gaven en mogelijkheden gebruiken. Over het algemeen wordt het binnen twee jaar nadat iemand zich voor zijn redding aan de Heer heeft toevertrouwd, al duidelijk of hij iets zal maken van zijn leven en dienst als Christen. Zoals dat in alle dingen het geval is, ontwikkelt de een zich sneller dan de ander. Toch wordt doorgaans al spoedig duidelijk in welke mate onze belijdenis van Christus als Verlosser gevolgd zal worden door volkomen overgave aan Hem in elk aspect van ons leven. We zullen heel wat moeten leren, en hoe eerder we daarmee beginnen hoe beter.

Als we ons overgegeven hebben aan de Heer Jezus als onze Verlosser, kunnen we vol overtuiging en vreugde zingen:

*I'm glad I'm a Christian,
I'm trusting the Lord.
I rest on God's promise,
believing His Word.
The past is forgiven,
and now I am free.
A mansion in heaven
is waiting for me.*

(Ik ben blij een Christen te zijn,
ik vertrouw op de Heer.
Ik rust in Gods belofte
en vertrouw op zijn Woord.
Het verleden is vergeven
en nu ben ik vrij.
Een woning in de hemel
wacht daar op mij.)

Het is heerlijk om dat fundamentele besef en die vreugde te kennen. Een geweldig begin. Maar als God ons gered heeft, wil Hij dat we nog veel meer over Hemzelf leren en over de Heer Jezus, zijn geliefde Zoon, en over al zijn plannen. En om ons in staat te stellen die vooruitgang te boeken, heeft God ons fantastische hulpmiddelen gegeven. Van het begin af aan geeft God ons een geestelijk instinct. Hij laat zijn Heilige Geest in ons wonen om ons te leiden. Dit geestelijk instinct geeft ons het vermogen om te onderscheiden tussen goed en kwaad, al voordat we onze vinger bij het hoofdstuk en vers kunnen leggen om de details te bevestigen.

Hij heeft ons de Schrift gegeven, zijn geschreven Woord, waarin Hij ons zijn boodschap onder ogen brengt. Hij heeft ons de onvoorstelbare voorziening van het gebed gegeven, de toegang tot zijn aanwezigheid, zodat we om specifieke hulp kunnen vragen als we er moeite mee hebben om een bepaald punt te begrijpen. Hij geeft ons de vreugde van de gemeenschap met gelijkgezinde medegelovigen, die ons onderweg kunnen helpen. Het duurt niet lang of we hebben ons er een indruk van gevormd welke auteurs van betrouwbare lectuur zo schrijven dat het ons helpt te begrijpen wat de Heer ons wil leren uit een bepaald gedeelte.

Jonge kinderen in huis hebben kan een vermoeiend en zelfs rommelig gebeuren zijn. Maar dat probleem is een fijn probleem. Veel kinderloze echtparen zouden graag het lawaai, de nare geuren, de zorgen, de slapeloze nachten ervaren die pasgeboren baby's met zich meebrengen. In geestelijk opzicht is dat net zo. Laten diegenen

van ons die al wat ouder zijn, en hopelijk een beetje volwassener, dit in gedachten houden. Voordat we te zeer van streek raken wanneer enthousiaste jonge gelovigen dingen doen op een manier die onze volwassen gevoeligheden raakt, laten we er dan aan denken dat veel Christelijke gemeenschappen die al jarenlang niet te maken hebben gehad met de problemen die nieuwe gelovigen meebrengen, maar al te graag een injectie van nieuw leven zouden willen hebben in de vorm van geestelijke jonge kinderen en jongelingen.

Het is moeilijk om een jong kind te zijn. De reuzen die alle uren dat je wakker bent boven je uit torenen, zijn nooit tevredengesteld. Maandenlang lijken ze je aan te moedigen om te gaan staan en lopen; maar zodra je dat doet zeggen ze: 'Zit stil!' En als ze allerlei grappige geluiden gemaakt hebben, vergezeld van een heleboel dwaze gezichten, en je uiteindelijk beseft wat ze van je willen en je begint terug te praten, zeggen ze: 'Wees stil!' Ja, het is beslist moeilijk om een jong kind te zijn. En op geestelijk gebied geldt dat net zo.

Geestelijke jongelingen

En hoe zit dat met de jongelingen? Hier begint het echte probleem. De jonge mensen moeten alle gelegenheid krijgen om zichzelf te ontwikkelen in de dienst van de Heer. We moeten in alle opzichten rekening met hen houden om hen door hun groeipijnen heen te helpen. De verantwoordelijkheid moet eerder doorgegeven worden aan de volgende generatie in plaats van later. Maar ik zou wel het volgende willen zeggen tegen hen die aan het begin staan van hun geestelijke ontwikkeling:

- Ten eerste, neem niet aan dat je alles weet – dat weet je niet!
- Ten tweede, gooi niet alles wat de voorgaande generatie dierbaar is, als ballast overboord. De oudere Christen kan de woorden en het gevoel van Psalm 37:25 nazeggen: 'Ik ben jong geweest, ik ben ook oud geworden.'
- Ten derde, geef niet toe aan verleiding. Om Bijbelse taal te gebruiken: de begeerte van het vlees is een verleiding voor het lichaam. De begeerte van de ogen is een verleiding voor de ziel. De hoogmoed van het leven is een verleiding voor de menselijke geest. Satan zal je op elk onderdeel proberen aan te vallen. Wees voortdurend op je hoede. 'Weerstaat echter de duivel en hij zal van u vluchten' (Jak. 4:7).
- Ten vierde, belangrijke levenslange verbintenissen – zoals het huwelijk, het vinden van je geestelijk thuis, manieren om de Heer te dienen – kunnen alleen aangegaan worden door gebed en het Woord van God. Gezondheid, kracht en vitaliteit zijn in het natuurlijke leven duidelijke karakteristieke kenmerken van jongelingen, meer dan van elke andere groep mensen. Als dit niet voor jou geldt wanneer je een jongeman bent, dan is het niet waarschijnlijk dat het later in je leven waar zal zijn. Zo is het ook op geestelijk gebied. Als je in je jonge jaren niet sterk staat in het Woord, zul je dat ook nooit zijn wanneer je oud bent. En sterk in het Woord ben je, net zoals dat geldt voor alles wat waardevol is, niet van de ene op de andere dag. Het vereist een biddend bestuderen van de Schrift, gestaag, systematisch, gedurende een lange periode, als het nodig is tot in de kleine uurtjes, waarbij je andere dingen waarvan je geniet opoffert, als de tijd en gelegenheid het toelaten. Een gezond, evenwichtig dieet van geestelijk voedsel en voldoende passende geestelijke oefening, dat wil zeggen: een bepaalde dienst voor de Heer, zullen goede, aanhoudende, krachtige geestelijke groei voortbrengen. Zoals de apostel Petrus het zegt in zijn eerste Brief: 'Verlangt als pasgeboren kinderen naar de redelijke, onvervalste melk, opdat u daardoor opgroeit' (1 Petr. 2:2).

Geestelijke vaders

Wanneer het gaat om geestelijke vaders, is duidelijk dat deze term gebruikt wordt om geestelijke volwassenheid aan te duiden. De lessen in de eerdere fasen zijn geleerd en in praktijk gebracht in hun leven. Ze hebben door de jaren heen een diepe persoonlijke kennis van God verkregen. De wijsheid die komt door ervaring, is duidelijk geworden in de wijze raad die ze kunnen geven aan hen die minder ervaring hebben dan zijzelf. De Christelijke gemeenschap is een geestelijk gezin. Geestelijke volwassenheid, waar die duidelijk wordt en de kans krijgt zich te uiten, is een geweldige zegen voor het hele Christelijk gezin.

Welnu, deze fasen van ontwikkeling worden behandeld in 1 Johannes 2:12-28. Waar is het fundament gelegd? Wat is de basis voor deze ontwikkeling? Om dat te ontdekken zullen we terug moeten naar hoofdstuk 1.

Bijbelse basis voor groei

Johannes begint zijn brief met te zeggen (en ik probeer de eerste vier verzen te parafaseren): 'Wij weten waar we het over hebben. Wij waren erbij toen het gebeurde, toen alles begon, toen Jezus Zich onderwierp aan de doop door Johannes de Doper en zijn openbare bediening begon. Het begon die dag aan de oever van de rivier de Jordaan, en het kwam tot een climax aan het kruis van Golgotha. Wij, apostelen, spreken uit eigen ervaring. Wij waren die hele periode bij Hem. Wij zagen in Hem de volkomen bekendmaking van Wie God is, en wat Hij ons over Zichzelf wil onderwijzen. En nu wij daar iets van weten, willen wij, apostelen, u graag in deze vreugde laten delen'.

De eerste noodzaak is, gaat Johannes verder, dat je zonden vergeven worden. Het is de *zonde* die voorkomt dat iemand het juiste zicht heeft. En hoe kan er volkomen afgedaan worden met je zonden? O, zegt Johannes, de oplossing is voorhanden. 'Het bloed van Jezus, zijn Zoon, reinigt ons van alle zonde' (vs. 7). Hoe kunnen we er zeker van zijn dat de prijs die betaald is, de dood van onze Heer Jezus Christus, die is bevestigd door het storten van zijn kostbaar bloed, aanvaardbaar is voor God als kwijtschelding van onze volledige schuld doordat we tegen Hem gezondigd hebben? Johannes gebruikt een speciaal woord om elk greintje twijfel dat we nog zouden kunnen hebben, te verdrijven: 'Hij is het zoenoffer voor onze zonden; en niet voor onze zonden alleen, maar ook voor de hele wereld' (2:2).

Dat woord *zoenoffer* is heel bijzonder. In het Boek Exodus wordt ons verteld dat God Mozes de opdracht geeft om een aanschouwelijk lesboek te bouwen voor het volk Israël. Het werd de tabernakel genoemd. Het centrale en meest opvallende voorwerp van dit systeem was de ark van het verbond. Dit was een rechthoekige kist, gemaakt van acaciahout en overtrokken met zuiver goud. De ark moest een symbool zijn van de Heer Jezus Christus, de Zoon van God. Hij was bedoeld om het volk Israël, en ook ons, te onderwijzen dat de Heer Jezus zowel God is als volkomen Mens, en dat alleen door Hem de mensen rechtvaardig gemaakt kunnen worden voor God en tot God kunnen komen. Zoals Hij het Zelf gezegd heeft: 'Ik ben de weg en de waarheid en het leven; niemand komt tot de Vader dan door Mij' (Joh. 14:6). Om dit te kunnen doen, moest de Heer Jezus eerst Mens worden. Dat wil zeggen: Hij moest een conditie aannemen die het Hem mogelijk maakte om te sterven. In zijn dood heeft Hij Zichzelf plaatsvervangend tot een zondoffer gemaakt voor alle zondaars, dat wil zeggen: mensen zoals u en ik.

De waarde die zijn dood voor God heeft, is afdoend voor allen die geloven dat Hij van hen houdt en Zichzelf voor hen heeft overgegeven. Zoals we lezen in Romeinen 3:22: '(...) namelijk gerechtigheid van God door geloof in Jezus Christus tot allen, en over allen die geloven.' Dat wil zeggen dat ze beschikbaar is, *potentieel*, voor allen, en rust, *effectief*, op allen die geloven dat Jezus voor hen is gestorven en opgestaan. We kunnen er volkomen op vertrouwen dat dit waar is, omdat we Romeinen 4:25 ons voorhoudt: '(...) die overgegeven is om onze overtredingen en opgewekt om onze rechtvaardiging'.

Het punt waar het om gaat is dit. Eenmaal per jaar, op wat de Grote Verzoendag werd genoemd, nam de hogepriester van Israël het bloed van een pas geofferd dier en sprenkelde dat op en voor het deksel van de ark. Dat deksel werd het verzoendeksel genoemd. De les was de volgende. God was rechtvaardig als Hij het volk Israël weer een jaar genadig was, op grond van het offer dat volkomen in overeenstemming met Gods gedetailleerde voorschriften was gebracht en toegepast. Symbolisch gezien was de prijs die God eiste om hun zonden te bedekken volledig betaald. Voor het volk Israël was dit een tijdelijke methode en transactie. Voor

Christenen betekent verzoening dat de volledige prijs is betaald – niet tijdelijk, voor een jaar, zoals dat voor Israël gold, maar in feite voor altijd – door de dood van Christus.

Daarom kon Johannes ook zeggen: ‘Hij is het zoenoffer voor onze zonden; en niet voor onze zonden alleen, maar ook voor de hele wereld’ (1 Joh. 2:2). Daarmee komen we bij nog een belangrijk punt. De zonde is zo vuil; ze heeft de hele wereld waarin de zonden zijn begaan doortrokken. De waarde van Christus’ dood voor God is niet alleen voldoende om de zonden die begaan zijn te bedekken, maar ook om de hele wereld en omgeving te reinigen waarin de zonden hebben plaatsgevonden. Wat een getuigenis van de waarde van het werk aan het kruis.

Een Voorspraak

In dit gedeelte komen we bij nog een belangrijke andere overweging. We moeten het niet als normaal beschouwen dat een Christen zijn zonden moet belijden. De Bijbel ziet het zondigen door een Christen als een zeldzame uitzondering, en in geen geval als onvermijdelijk. ‘Ik schrijf u deze dingen opdat u niet zondigt’ (1 Joh. 2:1). Als we Christus hebben aangenomen als onze Verlosser, zijn we deel gaan uitmaken van het gezin van God. We zijn kinderen van God geworden. Niets kan die familieband met Hem verbreken. Dit is geen uitspraak waarmee we zondeloze *volmaaktheid* kunnen claimen. Het wil zeggen dat als we onbedoeld toch een zonde begaan, de *oplossing* onmiddellijk beschikbaar is. We hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de Rechtvaardige (vs. 1). Hij wijst naar het getuigenis van zijn kostbaar bloed en bevestigt de eeuwige waarde ervan. God de Vader aanvaardt de voorspraak van zijn Zoon ten behoeve van ons. Onze familieband met God als Vader is intact gebleven, niet op grond van iets wat wij gedaan hebben, maar op grond van de waarde die God hecht aan het kostbare bloed van Christus, het bewijs dat Hij werkelijk gestorven is.

Het onderscheid is duidelijk. Onze familierelatie met God als Vader is zeker op grond van het werk van Christus op Golgotha ten behoeve van ons. Maar hoewel die band van *eenheid* nooit verbroken kan worden, kan en zal dat door de zonde wel gebeuren met de band van *gemeenschap*. De *gemeenschap*, die verstoord wordt wanneer wij zondigen, wordt hersteld wanneer wij berouw hebben en onze zonde belijden. Dit is eenvoudig te begrijpen als we erover nadenken. Als wij een onbeleden zonde koesteren, hoe zouden we dan ooit *gemeenschap* kunnen genieten met onze gezegende Heer, of onze God en Vader? Wanneer we berouw hebben en onze zonden belijden, vult een heerlijke vrede onze ziel. De belemmering is verwijderd. We ervaren opnieuw de vreugde van de *gemeenschap*.

Daarna zegt de apostel in vers 12: ‘Ik schrijf u, kinderen, omdat de zonden u vergeven zijn *ter wille van zijn naam.*’ Kijk eens aan, zegt hij. Het werk van Christus aan het kruis heeft jullie in de familie van God gebracht. Jullie zijn Gods geliefde kinderen, niet ter wille van jullie zelf, maar als bewijs van de liefde van God voor zijn eigen Zoon. Niets kan daar verandering in brengen. Maar, zegt hij, dat is nog niet alles. Het is een glorieus begin, dat eeuwig zal standhouden. Met dat begin als basis is er echter nog zo veel meer te leren. En daarna begint hij zijn overzicht van hoe de groei naar geestelijke volwassenheid mogelijk is en de manier waarop die plaatsvindt – en daarmee zijn we deze studie begonnen. Laat ieder van ons zich erop toeleggen om geleidelijk aan en gestaag te groeien naar geestelijke volwassenheid, terwijl we ons verheugen in alles wat God in Christus voor ons gedaan heeft.

Johannes sluit zijn hoofdstuk af met een aansporing. Christus komt terug. Laten we dan zo leven, en dienen, dat we niet beschaamd worden voor Hem bij zijn komst.